

Egy másik levezetés

VISSZHANG - LXIII. évfolyam, 33. szám, 2019. augusztus 16.

Minden tiszteletem Simonovits Andrásé a pontos levezetésért ([Miért ellenzem a szochó-kulcs csökkentését?](#), *ÉS*, 2019/32., aug. 9.), de pontosan a bonyolult számítás mutatja, hogy a jelenlegi felosztó-kirovó nyugdíjrendszer úgy rossz, ahogy van. Én személy szerint, volt matematika tagozatos gimnazistaként, egyetemi doktorátussal és PhD-val nehezen bírtam követni a levezetést, hogy tudná akkor követni egy idősebb, kevesebb iskolát végzett ember! Tudom, ők nem is olvassák az *ÉS*-t.

Pár évvel ezelőtt, amikor a kormányzat azt mondta, hogy 2022-ig nem lesz semmi baj, nem kell semmit ez ügyben tenni, várható volt, hogy előbb vagy utóbb nagy baj lesz, és ennek a jelei már mutatkoznak is.

Véleményem szerint a jelenlegi nyugdíjrendszernek sok más baja mellett az igazságtalanság a legnagyobb rákfenéje. Gondoljunk bele: jelenleg egy ugyanolyan munkakörből, ugyanannyi munkaviszonnyal, ugyanolyan beosztásból két-három év, de akár egyetlen nap (december 31. vagy január 1.) különbséggel nyugdíjba vonuló ember nyugdíjában hatalmas különbség lehet, pusztán azért, mert közben bérrobbanás volt. Igazságos ez? Nyilvánvalóan nem, mert nem az elvégzett munkát, hanem a nyugdíjba vonulás időpontját honorálja.

Internetes fórumokon többször megkaptam, amiért a járulékalapú rendszert bíráltam, mondván, hogy a járulékfizetés a garancia arra, hogy a mindenkorai kormányzat valóban fizessen nyugdíjat. Ezzel az érveléssel két problémám van. Az egyik, hogy az egyén által befizetett járulék *nem* az ő *majdani* nyugdíjának a fedezetére szolgál, lásd magánnyugdíj-pénztárak esete, hanem a *jelenlegi* nyugdíjasok nyugdíját fizetik belőle. Ettől a járulék kvázi adóként működik. Ráadásul a nyugdíjpénztár hiányát amúgy is a költségvetésből, tehát adóbevételekből finanszírozzák. A másik problémám, hogy egy ténylegesen adóalapú nyugdíjrendszerre ugyanúgy lehetne törvényi garanciát adni, mint ahogyan most a járulékalapúra van, állítólag.

Az én javaslatom egy adóalapú nyugdíjrendszer, amiben minden adót fizető polgár és természetesen az esetlegesen adót nem fizető családtagja, pl. háztartásbeli házastárs is, meghatározott összegű nyugdíjat kapna. Ezt lehetne évente indexálni az inflációval és – hogy extrémül ne nyíljon a bérek és a nyugdíjak közötti olló – az átlagbér-növekedés annyi százalékaival, ahány százaléka a nettó bér a bruttónak. Magyarul: ha kapok havi 100 ezer Ft állami egységes nyugdíjat, és az előző évi infláció 3%, az átlagbér-növekedés pedig egy év alatt 25 ezer Ft volt, akkor a nyugdíjam növekszik havi 250 Ft-tal az infláció miatt és, kb. 60%-os nettó fizetéssel számolva, havi 1250 Ft-tal a bérnövekedés miatt.

Természetesen azt a rendszert lehet bonyolítani úgy, hogy az egyén ágazatát, ahonnan nyugdíjba ment, veszik figyelembe.

Ebben a rendszerben senki, sem az egyén, sem a munkáltató nem fizetne nyugdíjjárulékot. Egyébként, én személy szerint az egészségügyi hozzájárulást is hasonló, adóalapú rendszerben oldanám meg. Természetesen, mivel minden összefügg mindennel, többsávós adórendszert feltételezek a fenntarthatósághoz. Viszont a munkáltató járulékbefizetését is kb. 6-10%-ban tudnám elképzelni.

Nyilvánvalóan egy ilyen rendszert csak fokozatosan lehetne bevezetni. A jelenlegi 25 éveseket már be lehetne sorolni ebbe a rendszerbe, amivel az öngondoskodás kívánalmának is eleget lehetne tenni, az idősebbeknek pedig sávosan bevezetni a rendszert, mivel az ő öngondoskodási lehetőségeik a korral csökkenek.

Mi történne a már nyugdíjban levőkkel? Bevezetnék egy sokkal magasabb állami egységes minimálnyugdíjat, és aki ez alatt kap, annak ezt folyósítanám, a magasabb nyugdíjjal rendelkezők pedig kapnák a jelenlegi nyugdíjukat, de természetesen mindenki a fenti indexálással kapna emelést.

(A szerző nyugdíjas, Gödöllő)